

Aan het Bestuur van de rechtbank Zeeland-West-Brabant
De voorzitter, de heer mr. A.J.R.M. Vermolen

Plaats, datum	: Tilburg, 21 oktober 2021	Secretaresse	: I. van Wijk-Schollen
Betreft	: Aankondiging afsluiten faxlijnen	Doorkiesnummer	: +31 13 466 88 19
		Fax direct	: +31 13 466 88 66
Uw kenmerk	: Fax en veilig mailen	E-mail	: B.Vermue@devoort.nl
Ons kenmerk	: 2021DeVoort/BV	Bijlage(n)	: -

Edelachtbare heer Vermolen,

Wij namen kennis van de aankondiging dat de Rechtspraak, ingaande 1 februari 2022, faxen met de Rechtspraak niet langer mogelijk maakt. Deze beslissing is volgens de Rechtspraak ingegeven door het feit dat KPN in 2022 stopt met het aanbieden van ISDN-diensten in Nederland. In plaats van faxen dienen advocaten ingaande 1 februari 2022 gebruik te maken van 'Veilig Mailen', dat wil op dit moment zeggen: de dienstverlening van Zivver B.V.

Dit besluit van de Rechtspraak, alsook de motivering daarvan, bevreemdt omdat: **I)** het besluit in strijd is met de wet; **II)** de motivering, die uitsluitend praktisch is, niet sluitend is.

I) Het is in strijd met de wet

De Hoge Raad heeft reeds in zijn arrest van 17 april 2015 geoordeeld dat de mogelijkheid tot faxverkeer niet bij procesreglement kan worden beperkt. Voor faxverkeer is volgens de Hoge Raad *"blijven gelden de in 2002 in art. 33 Rv gecodificeerde regel dat stukken die door middel van faxapparatuur vóór 24.00 uur van de laatste dag van een lopende termijn ter griffie zijn ontvangen, gelden als binnen de termijn ingediend."* Een andersluidende bepaling in een procesreglement is onverbindend.¹

De Hoge Raad heeft dit oordeel in zijn arrest van 18 maart 2016 herhaald.²

De dienstverlening van Zivver B.V. wordt op dit moment gebruikt door de Rechtspraak. De grondslag voor het huidige gebruik is gelegen in § 1.3 van de 'Tijdelijke algemene regeling zaaksbehandeling Rechtspraak'. Art. 33 Rv is op het onderhavige punt niet gewijzigd. De Rechtspraak kan aldus het indienen van

¹ HR 17 april 2015, *ECLI:NL:HR:2015:1078*, r.o. 3.4.4.

² HR 18 maart 2016, *ECLI:NL:HR:2016:453*, r.o. 3.2.

processtukken per fax niet 'vervangen' door het indienen van processtukken door middel van de dienstverlening van Zivver B.V. of enige andere vorm van communicatie. De mogelijkheid om stukken per fax aan de griffie van (in dit geval) de rechtbank toe te sturen moet op grond van de wet blijven bestaan. Wij merken overigens op dat het huidige art. 2.1 Landelijk procesreglement voor civiele dagvaardingszaken bij de rechtbanken reeds in strijd met de wet anders bepaalt.³

II) De motivering, die uitsluitend praktisch is, is niet sluitend

De motivering van het besluit, voor zover op de website van de Rechtspraak kenbaar gemaakt, is uitsluitend gebaseerd op "KPN stopt met ISDN-dienstverlening". Die praktische motivering is niet sluitend:

1. KPN is in Nederland niet de enige aanbieder van faxdiensten. Een ISDN-verbinding is niet noodzakelijkerwijs vereist voor faxverkeer. Er bestaan bijvoorbeeld ook e-faxdiensten, waarbij niet wordt gewerkt met een ISDN-verbinding. Aldus ontbreekt de reden voor het besluit van de Rechtspraak.

Ook overigens is het besluit om op dit moment uitsluitend te kiezen voor 'Veilig Mailen' niet navolgbaar:

2. 'Veilig Mailen' is een digitale dienst die op dit moment voor de juridische keten uitsluitend verzorgd wordt door Zivver B.V. Op de website van de Rechtspraak is vermeld dat, naar verwachting eind dit jaar, de NEN NTA 7530-norm ingevoerd wordt. Daarmee/daarna zouden ook andere partijen dan Zivver B.V. deze digitale dienst moeten kunnen gaan aanbieden. Zoals met ieder ICT-project valt dit te bezien. Aldus geldt op dit moment dat de hele juridische keten gedwongen en volledig afhankelijk wordt gemaakt van één derde partij: Zivver B.V. In zijn algemeenheid moet voorkomen worden dat een hele keten afhankelijk is van één derde partij. Dat is bijvoorbeeld van belang vanwege prijsvorming (hierna onder 3) en vanwege het risico dat een onderbreking bij die ene derde partij de volledige keten lamlegt.
3. De dienstverlening van Zivver B.V. is op dit moment gratis. Ons is niet duidelijk of en wanneer advocatenkantoren wél kosten moeten gaan betalen voor die dienstverlening van Zivver B.V. Ons is wel duidelijk dat de betaalde dienstverlening van Zivver B.V. op jaarbasis significant duurder is dan een faxdienst. Voor een kantoor met onze omvang zou dat al gauw een kostenverhoging van een factor zeven inhouden. Dat is een buitenproportionele toename.
4. 'Veilig Mailen', althans de dienstverlening van Zivver B.V., maakt het mogelijk dat de toegang tot reeds verzonden berichten kan worden beperkt.⁴ Het is onwenselijk dat deze mogelijkheid bestaat. Een reeds ontvangen bericht kan dan immers door de verzender zonder medewerking van de ontvanger, en in strijd met art. 3:37 lid 5 BW, aan de ontvanger worden onttrokken.

Wij verzoeken u dan ook om onze bezwaren kenbaar te maken aan de overige personen en organen die binnen de Rechtspraak bij dit besluit besluitvormend betrokken zijn. Graag vernemen wij binnen een maand na dagtekening van dit bericht een reactie.

Wij verzonden een afschrift van dit bericht aan de commissie Burgerlijk Proces en de deken van de orde van advocaten Zeeland-West-Brabant.

---

³ Namelijk, uitsluitend: 1) Toezending per post aan de griffie van die rechtbank; 2) Afgifte aan de Centrale Balie van die rechtbank; 3) Indiening ter zitting. In art. 2.1 van het geldende Landelijk procesreglement voor civiele dagvaardingszaken bij de gerechtshoven wordt de mogelijkheid voor toezending per fax wél geboden.

⁴ Zie: www.zivver.com/nl/veilig-emailen.

Met vriendelijke groet,

mr. B. Vermue en mr. A.J. Coppelmans
namens De Voort Advocaten | Mediators